

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

בכתבה. האם יסוג הירדן לאחור? דוחה על איום הארצות השכנות לנתק ולהסיר את מדי הירדן. מקוריהם העשיר ביותר של ישראל, ובהזמנות זאת צוטט גם קטע משיר של זאב דובינסקי. שתי גדות הירדן: בעמוד שבתון לגשר / וכחוט השדרה לאנוש. / לארצי קו הציר הקשר / זה ירדן — הירדן הקדוש! ● השאלה. מה אתה הושב על הסטריטויז? הוצגה לאנשי ציבור. ביניהם מנהלת האוסרה. הזמרת אדים רדיסילים (אנחנו צריכים כל דבר שיש בעולם?) והשופט המחוזי אליעזר מלוי. (לא צריך לאסור לגמרי, אך צריך סיקרה?) ● בכתבה. בזכר זרה: זרחיה סופר על הצלחתה המיסטרית של המוצאה להתפלת מיהים של אלכסנדר זרחין אחרי הרבה שנים של התרצוצות לרדושוב בין המוסדות, וכיצד הגיב המוציא על הצלחתו (ומה יהיה אם יהיה לי מיליון? אני לא אוכל יותר מכפי שאני אוכל היום?) ● בשער הגליון: אחת משתי החשפונות הראשונות שהופיעו ב-1959 על הבימה בארץ.

מתי בוכה תינוק ★ היכן גוזז דויד בן גוריון כבשים

העם

מחיר העיקרון

כלשון החזאים היתה זאת. רוח מידר ברית יבשה, שחררה לאיורנו. כהר גשת האורחים, היה זה קיץ שני ונעים יותר.

אלפים הצטופפו בשפת-הים, רכצו על החולות. שמש מיטיבה שיופה את עורם.

אחרים שמחו פחות על מזג-האוויר היבש והנחמר. החקלאים עקבו כראגה

500 לחודש תמיאל - 18% בת אחת הסטריפטזאיות הראשונות בארץ. תמורת מש' כרות של 500 לירות לחודש.

גוברת אחרי התחזיות. כמו בשנים כה רבות באקלים הקפריזי של ארץ ישראל, היתה צפויה סכנה לתבואות החרוף של המדינה. רק יכול אחד שיגשג השבוע בכל רחביה-ארץ: יכול התככים הפוליטיים. בעוד שהגורלים עסקו במישחק הששי בש של הרכבת הקואליציה הממשל-תית, הסתפקו הקטנים יותר בהרכבת הקואליציות העירוניות המקומיות. האפשרויות היו אינסופיות. אם היה זה בירושלים, שם בגר עסקן דתי וחבריו וקפץ מאחורי גבם על עגלת מפא"י, ואם היה זה בבני-ברק, שם נמשכו התככים עד הרגע האחרון ממש — המראה היה אחיד.

הוא לא היה אסתטי. כי אף לא במקום אחד כלטה רמות של עסקן שנשאר נאמן לסיסמות שהשמיע ערב בחירתו, או שגילה נכונות לוותר על כיסאו למען עיקרון. כי בשוק המיפלגות הישראליות, מחיר העיקרון הוא נמוך מאוד.

הים

תנין בחיפה

הרב הראשי של צה"ל חיבר לכבודה תפילה חדשה, המילה צולחן נתוספה רשימת לשפה העברית, סמל מיוחד הוכן עבור אנשי-צוותה, כתב מיוחד כיסה כל מיל של הפלגתה מפורטי-סמות, וערב הגיעה לחיפה סטה מפקר חיליהם ממנהגו והעניק ראיון לכת-בים הצבאיים. כל אחד תרם את תריו מתו להאדרת המאורע ולתיארתו. כי גם במדינה ששבעה מליצות על הפעם הראשונה אחרי אלפיים שנה, היה בואה של הצוללת הראשונה של הצי הישראלי מאורע גדול.

הצוות הישראלי, שהגיע לנמל ה-אנגלי לפני כשנה, כדי לקבל לידיו את הצוללת הוד מלכותה ספרינגר, היה אומנם צוות של מלחים, בשירות-קבע של חיליהם, אך רק למעטים מאנשיו היה נסיון קודם בשירות על צוללות, נסיון שאותו רכשו בציים שונים, במילחמת-העולם השנייה.

בראש הצוות עמד סגן-אלוף יוסף ררו, כמעט-צבאי שגדל בתל-אביב והתבגר בקיבוץ מעגן-מיכאל. רק ערב צאתו לבריטניה, כמפקד הצוללת, שי שמה הוסב לתנין, גילה רורר למארחיו הבריטיים כי בימי ההפעלה הוא היה מבוקש על-ידם כשל פיצוץ אוניית גירוש המעפילים אושן ויגור ובשל פיקוד על אוניית-המעפילים המעפיל האלמוני.

לא לאלכסנדריה. אך כניסתה של תנין למימי ישראל לא חוללה שינוי מהפכני במאוו-הכוחות הישרי-אלי-ערכי: נגר שיט-החופים בין מצי-ריים וסוריה יכולים לפעול ביתר יעילות מטוסים או טרפדות, שבסיסם ביבשה; נגר ספנות האויב בנתיבים ארוכים יכולה הצוללת לפעול רק במגיבלות רציניות, שנתהו עם שיכי-לול אמצעי הלחימה והלוחמה של אוניות בצוללות. אך עם בוא התנין לארץ גברו ה-גאוה והשימחה על שיקולים קרים של מאוני כוחות ויעילות אסטרטגית.

מכתבים

(המשך מעמוד 3)

הפיתרון: מלפפון

סוחר-הבשר, העושה דיני אטה והמוריד תפוחים מן העצים בעזרת מקל-הליכה, כאשר רעבו גובר עליו (העולם הזה 28.11) מקבל עוד עצות.

אני מציעה למר עזיראל עינב שיפי סיק עם התפוחים ואפילו עם התפוחים, כפי שמציעה הקוראת עופרי (העולם הזה 5.12). זה נקרא לשמור על דיני אטה? להרכיב תפוח (117 קאלוריות) או תפוח (75 קאלוריות)? שיאכל מלפפון — עשר קאלוריות! סימנה בהן, ירושלים

מבוקשת: מישכחה מאמצת

צעיר בודד, הגומר לרצות את עונשו בכלא מבקש דרך מקורית לשיקומו.

אני, גבי קולינס חדאי, בחור צעיר כן 24, שפוט לשלוש שנים באשמת גניבת-רכב, אסיר בכלא שטה, העומד על סף השיחרור (בעוד שישה חודשים, מישכחה בישראל אשר תהיה מוכנה מכל הלב, לאמצני, לבן.

מגיל 8 אני מחוץ לבית וגרלתי במוסדות ובבתי-סודר. אני נפטר לפני כשנתיים, בגיל 85, זיכרונו לברכה, ואמי וקנה (69) וחלשה, כך שאני לא יכול לשוב לבית-ההורים.

גבי קולינס חדאי, כלא שטה

הח"כ מחומייניסחאן

ככה זה בדמוקרטיה. לכל אחד מותר לדבר, ובמיוחד

העולם הזה 1160 תאריך 6.12.59

אחרי שבמשך שנים הורגל הישראלי לקרוא על צוללות סובייטיות ופול-ניות הנמכרות למצריים, שמח עתה

אנשים

מהנשר לרראקון

ניצחון מזהיר נחל מנגנון התער-מולה של הממשלה כאשר פירסם הירחון האמריקאי רבי-התפוצה הר-לידי, הפונה לאמריקאים חובבי-נסיעות, כתבת-ענק על ישראל, פרי עטו של הסופר-המשורר רד-ברט (קלאודיוס ואני) גרייבס, הסופר, שאחיו היה ראש-העירייה (הממונה) האחרון של ירושלים בימי המנדט, יצא וגילה את יש-ראל. כתוצאה מכך התגלה כי הוא ארם תמים במידה מופלאה, הכולע כל מילה שנאמרת לו על-ידי מאר-חיו.

כמה מן הפנינים הגרייבסיות: כאשר קנה שטיח-צמר מתוצרת בית בשדה-בוקר, האמין, כי הצמר בא מכבשים. שדויד בן-גוריון גזז אותם כמו ידיו. עולית-ימן לא נבחרו מהמטוסים שבהם הובאו ארצה. אותם חשבו לנשרים. אלא מן האוטובוסים שראו על הכבי-שים, אותם חשבו לרראקונים.

לשמוע, כי צוללת שעברה את מיצרי גיברלטר אל מיורח הים התיכון, הגיעה לחיפה, לא לאלכסנדריה.

כסוקי השבוע

סוד האושר

● שימחה ככה, חבר הנהלת הציונים הכלליים: המיפלגה אינה יכולה לעשות חשבון-נפש. חשבון יש לה, אבל נפש אין לה! ● ח"כ הציונים הכלליים יוסף סרלין: הציונים הצניע בער מפא"י משום שטוב לו. הציובור הוא כמו התינוק המרטיב את חיתוליו וטוב לו מפני שחם לו, והוא לא עושה את החשבון שבעוד כמה רגעים יהיה לו קר והוא יכבה! ● מנהל מישרד ראשיהממי שלד, טדי לן-לן: סודה של התיירות הוא ככך שארם חושב שהוא יהיה מאושר יותר במקום שאינו נמצא בו עכשיו!

העולם הבא

חרשות 1917

נוסע ישב באוטובוס וקרא בנחת את עיתון הצמירה. שנשא את הכו-תרת הראשית, בלפור הכריז על הקמת בית לאומי ליהודים בארץ-ישראל! הנוסעים נעצו בו עיניהם בתימהון, עד שלא יכול היה לשאת עוד את מבטיהם. אז מה יש? פנה אליהם, לבסוף, אני קורא לאט!

(12.12). זה לא רק שבדמוקרטיה מותר לכל אחד לדבר, אלא בעיקר בזכות הנושא. בתור היילת מחזור 1960 ובתור א לחיילת מחזור 1983, אני שמחה בכל פעם שמישהו מעלה את נושא גיוס הבנות לצה"ל. זה שהרב הח"כ הנכבד דיבר גם

ח"כ בן-שלמה

גם שטויות, גם גסויות

שטויות וגם גסויות, כהשוות את ה-חיילות לפרוצות, זה רק מוכיח שהוא לא רב מתימן כי אם ח"כ מחומייני-ניסתאן. אבל מה? אולי בזכות הפירצה הזאת, לקרא לחיילות פרוצות, יעלה

הם עשו סבון מהאנשים"

גד מלום. שץ, הוא הישראלי שנדון בגרמניה למאסר-עולם על רצח ואשר ניסה להתאבד בשריפה כאשר עירערו נדחה (העולם הזה 14.11). חברו לבית-הסוהר מביא במיכתבו, שנשלח ללא כתובת, דרך הולנד לארץ, הרבה חומר למחשבה. חומר המתקשר גם למיכתבו של שץ אל עורך העולם הזה (28.11). שבו ביקש שץ לעזור לו.

מאחר שאני נמצא באותו אגף שבו ניסה שץ להצית את עצמו, המידע שלי הוא מקורי. שץ הצית את עצמו על-ידי המיזורים פלוס הסדינים, וכל דבר אחר שהיה אפשר להעלות אותו באש. לא היה לו שום חומר רלק, במיוחד שהיו בודקים אצל שץ לפחות פעם בשבוע.

שץ הורשע במישפט שלא היו לו בו כל סיכויים. בזמן הטיוול היומי שלנו הוא היה אומר לי, שעיוותים לא היו חסרים במישפט הזה. למשל: אשתו של איציק מארוקו (סוחר-הסמים הישראלי שברציחתו הורשע שץ) טענה, שהרוצחים היו ללא מסיכות והיא זיהתה ארבעה אנשים — את שץ, את מומי, את אלי בכר ועוד אחד שנמצא בפאריס (לא זוכר מה שמו).

כל השכנים שבאו להעיד במישפט אמרו שה רוצחים היו במסכות.

● האשה טענה שהרוצחים ידו בנעלה מלפנים. בכדיקה הרפואית ובפרות של המומחים ה-באלי-סטיים הוכרר שהוא נורה מאחור. ● במישפט היו פיזיקים של המיטרה והשופטים שיתפו פעולה, וזה למרות שכל ההוכחות שהמיטרה הביאה נפלו בבית-המישפט ולא נשארה אפילו הוכחה אחת.

העורך-דין של שץ, אנדרס, הגיש בעירעור שלו 127 נקודות מישי-פטיות, אשר כל אחת מהן, בישראל, או בכל מדינה אחרת בעולם, היתה צריכה לזכות אותו. שץ האמין עד הרגע האחרון שהוא יזוכה, כי הינו הדימפסע, והיה חזר כל יום ואומר, אני תולד הביתה!

אבל היו שרצו אחרת. בשבוע האחרון היה אומר לי, לא מאמין להם: הם מגניבים! אך אני הייתי מרגיע אותו ואומר לו יש חוק: הם לא יכולים להשאיר אותך כאן. הוא היה מפתל, מהנהן בראשו ואומר: הם לא יכולים! אל תשכח מה היה לפני 40 שנה — הם עשו סבון מהאנשים! ללא שם, ללא כתובת, גרמניה

הנושא כולו לדין חזר, האם באמת יש צורך בחיילות בשירות-חובה והאם אין פיתרון יותר מישקי לצה"ל ויותר נוח לאשה הצעירה, החייבת לתת שנתיים מהטובות שבשנות חייה למטרה שהיא לא כרוק מייזרע-מה.

אראלה סוכס, רמת-גן

אם הוא חבר נוסט. ולי פעמים, גם אם הדברים אינם נחמדים, הם יכולים לפחות, להביא תועלת.

דווקא טוב שח"כ ש"ס שימעהו בך שלמה פתח את פיו (העולם הזה